

TAVOITTEENA ELIN- VOIMAISET KUNNAT

Ammattiliitto Pron teemat
kuntavaalikaudelle 2021-2025

ammattiliitto **pro**

Sisällys

Johdanto: elinvoimaiset
kunnat

3

Työpaikkojen kunnat

4

Asukkaiden kunnat

5

Sivistyksen ja palveluiden
kunnat

6

Yhteyksien kunnat

7

Johdanto: elinvoimaiset kunnat

Ammattiliitto Pron tavoitteena on, että Suomen kunnat säilyttävät elinvoimansa. Ihmisten hyvinvoinnin, palveluiden ja työpaikkojen turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää kaikissa kunnissa.

Covid19-pandemian vaikutukset varjostavat kuntien koko tulevaa valtuustokautta. Tartuntojen estämiseksi on jouduttu rajoittamaan ihmisten kontakteja, mikä on vaikuttanut monien yritysten ja työpaikkojen toimintaan. Alentunut taloudellinen toimeliaisuus ja työllisyys jättävät jälkensä kuntien talouteen.

Kunnan tehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Kunnat rahoittavat palvelunsa verotuotoilla, maksuilla ja myyntituloilla sekä valtionosuuksilla. Moni kunta joutuu harkitsemaan veroprosentin nostoa tulevalle valtuustokaudella. Kuntien seuraavan valtuustokauden vaikuttaa suuresti myös tuleva sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistus. Sote-palvelut ovat suurin kokonaisuus kuntien ja kuntayhtymien tuottamista palveluista.

Kunnilla on mittava rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa. Jo yli 70 kuntaa sekä viisi maakuntaa on sitoutunut päästötavoitteeseen, jossa päästöjä vähennetään 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Kannustamme kaikkia kuntia liittymään ilmastotyöhön tulevalle valtuustokaudella.

Kuntien elinvoiman turvaamiseksi

- kuntien valtionosuuksien taso on oltava riittävä, jotta palvelut voidaan varmistaa kaikille kuntalaisille
- valtion on lähivuodet jatkettava elvyttävää finanssipolitiikkaa, jotta kasvua tukevat julkiset investoinnit, kuten liikenne- ja infrahankkeet, saadaan toteutettua
- kuntien on kaikin tavoin tuettava uusien investointien, yritysten ja työpaikkojen syntymistä
- kuntalaisten verorasitteen on pysyttävä kohtuullisena ostovoiman turvaamiseksi

Ammattiliitto Pro keskittyy vuoden 2021 kuntavaaleissa jäsentensä työelämän ja arjen tukemiseen. Valtaosa jäsenistöstämme työskentelee yksityisellä ja valtiosektorilla ympäri Suomea. Kunnat ovat avainroolissa hyvän työelämän ja vapaa-ajan mahdollistajina.

Pro kannustaa prolaisia asettumaan ehdolle oman kuntansa päättäjäksi!

Lue lisää: www.proliitto.fi/kuntavaalit

TYÖPAIKKOJEN KUNNAT

Kuntien elinvoima kasvaa, kun työpaikkojen määrä kasvaa. Talouskriisin keskellä valtion elvyttävä talouspolitiikka on välttämätöntä.

Ammattiliitto Pro kannattaa aktiivista työvoimapolitiikkaa, jossa työnhakijaa tuetaan työnhaussa monin keinoin. Henkilökohtaisten työllisyyspalveluiden merkitys työllisyydenhoidossa on tutkitusti suuri. Tukea eniten tarvitsevia, kuten yli 55-vuotiaita, pitkäaikaistyöttömiä, nuoria, maahanmuuttajia, osatyökykyisiä, ja vammaisia, voi kunta työllistää kohdennetuilla toimilla. On myös tärkeää, että kunnat tarjoavat jatkossakin nuorille kesätyömahdollisuuksia vaikeasta taloustilanteesta huolimatta. Kuntien elinkeinopalveluiden avulla on edistettävä uusien yritysten ja työpaikkojen syntymistä. Vakaan alueellisen talouskehityksen aikaansaamiseksi on pyrittävä siihen, että elinkeinorakenne on mahdollisimman monipuolinen.

Etätyöstä on tullut pysyvä osa suomalaista työelämää. Korona-kriisi on luonut Suomeen laajan etätyöskentelyn kulttuurin, jonka hyödyt on laajalti tunnustettu. Ammattiliitto Pron näkemys on, että etätyön on koronakriisin jälkeenkin oltava vaihtoehtojen joukossa aina, kun se sopii työn luonteeseen. Julkisten sektorin työnantajien on muutettava henkilöstöpolitiikkaansa niin, että paikasta riippumattoman tai monipaikkaisen työskentely on mahdollista aina, kun työtehtävien luonne sen sallii. Monipaikkainen työ antaa ihmisille nykyistä suuremman vapauden valita asuinpaikkansa.

Kunnat ovat suuria työllistäjiä, ja niillä on vastuu työehtojen noudattamisessa. Kuntien on palveluita ostaessaan varmistettava, että palvelun tuottaja noudattaa voimassa olevaa työläinsäädäntöä ja työehtoja. Väärinkäyttöksiin on puututtava välittömästi.

Työllisyyden kuntakokeilussa mukana olevat kokeilualueet saavat reilun kahden vuoden ajaksi hoidettavakseen osittain vaikeasti työllistyvien asiakasryhmien työllisyyspalvelut. Muissa kunnissa palvelut säilyvät toistaiseksi valtion vastuulla. Kuntakokeilut on toteutettava niin, että työnhakijoiden yksilölliset palvelut paranevat ja kuntien monialaisia palveluja kyetään hyödyntämään. On tärkeää tuottaa tietoa kuntakokeilujen vaikutuksista tulevaisuuden päätöksentekoa varten.

ASUKKAIDEN KUNNAT

Yli 70 prosenttia suomalaisista asuu kaupungeissa. Asuntopolitiikalla ja kaavoituksella on huolehdittava, että kaupunkien asuntotuotanto vastaa kysyntää ja että asumisen kustannukset pysyvät kohtuullisina.

Helsingissä ja muissa suurissa kasvukeskuksissa on edistettävä asuntorakentamista. Asuinalueiden eriytymistä voidaan estää monimuotoisella asuntorakentamisella. Kuntien on varmistettava, että asuntotuotanto vastaa asukkaiden tarpeita. Vuodesta toiseen jatkuvaa asuntotuotantavoitteista jäämistä ei voi perustella samalla, kun asumisen kalleus syö palkansaajien ostovoimaa ja luo pullonkauloja työvoiman liikkuvuudelle.

Keskikokoisten kaupunkien ja maakuntakeskusten elinvoimaa voidaan tukea elinkeinopoliittisin keinoin, esimerkiksi infrahankkeilla ja investointituilla.

Maaseudulla ja muuttotappioalueilla tarvitaan riittävät liikenneyhteydet kaupunkikeskuksiin. Etätyön tekemistä on helpotettava nopeilla tietoliikenneyhteyksillä. Tukea pois muuttamiseen ja vanhasta asunnosta luopumiseen tulee selvittää.

Hyvällä kaavoituksella voidaan vaikuttaa ihmisten työmatkojen pituuteen, palvelujen saatavuuteen, etätyömahdollisuuksiin sekä yritysten toimintaympäristöön. Kaavoituksen pitää pyrkiä tasapainoiseen kuntaympäristön edistämiseen. On otettava huomioon työpaikkojen, asuntojen sekä virkistysalueiden tarpeet kokonaisuutena. Kaavoituksen päätöksenteon jouhevuutta tulee parantaa ja kuntien tulee yhdistää kaavoitus tiiviisti osaksi omaa elinkeinopoliittista keinovalikoimaansa.

SIVISTYKSEN JA PALVELUIDEN KUNNAT

Sivistys on itsessään tärkeää ja koulutettu työvoima on edellytys kuntien elinvoimalle. Ammattiliitto Pro kannustaa kaikkia suomalaisia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kasvattamiseen.

Kunnat ohjaavat oppilaitoksia suoraan, kuntayhtymien ja ammattikorkeakouluja omistajaohjauksen kautta. Niillä on merkittävä rooli alueidensa koulujen kehittäjänä ja ammattitaitoisen työvoiman tarjoajana. Kuntien on huolehdittava, etteivät ne ole mukana säästötalkoissa, joissa leikataan tulevaisuuden kasvuedellytyksiä koulutuksen laatua alentamalla.

Aikuis- ja täydennyskoulutusta on oltava tarjolla kaikkialla Suomessa. Ammatilliselle koulutukselle on taattava riittävä rahoitus, riittävästi opettajia ja lähiopetusta. Työntekijöiden ammatillinen koulutus on aina ensisijaisesti oppilaitosten vastuulla. Ammattikorkeakoulujen on tarjottava nykyistä enemmän modulaarisia opintokokonaisuuksia, joilla työn ohessa opiskellen voi joustavasti päivittää omaa osaamistaan vastaamaan työelämän muuttuvia tarpeita.

Jokaisella lapsella on oikeus laadukkaaseen perusopetukseen ja varhaiskasvatukseen. Jokaisen turvalisesta oppiympäristöstä on pidettävä huolta. Perusopetus on pyrittävä tarjoamaan mahdollisimman lähellä oppilaita. Erityistukea pitää olla tarjolla saatavilla sitä tarvitseville. Sivistyksellisen ja kasvatuksellisen näkökulman lisäksi näiden palveluiden toimivuus on myös työelämän kannalta elintärkeää.

Hyvä arki on yhdistelmä työtä ja vapaa-aikaa. Liikunta, kulttuuri ja erilaiset harrastukset lapsille ja aikuisille ovat palveluita, joilla moni kunta haluaa erottua muista. Koronapandemia on vaikeuttanut erilaisten kulttuuritapahtumien ja konserttien järjestämistä, ja liikuntatapahtumatkin ovat uhattuina. Tilanteeseen on vaikea löytää ratkaisua niin kauan, kun rokotetta ei ole saatavilla. Tapahtuma-ala on kärsinyt koronarajoituksista kenties toimialoista eniten. Tapahtuma-ala on tuettava, jotta kulttuuritapahtumia on edelleen olemassa sen jälkeen, kun koronan aiheuttamat rajoituksen päättyvät.

Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät maakuntien vastuulle tulevassa maakuntauudistuksessa. Sote-palveluiden korkea laatu ja saatavuus on tärkeää taata kunnissa uudistuksen toteutumiseen asti.

YHTEYKSIEN KUNNAT

Kuntien elinvoiman ja työllisyyden kannalta on tärkeää, että yhteydet pelaavat: kuntaan on helppo päästä ja tietoliikenneyhteydet toimivat.

Joukkoliikenteen määrää on lisättävä kaikkialla Suomessa. Julkinen liikenne helpottaa ihmisten liikkumista kaupungeissa ja niiden välillä. Lisäksi se vähentää liikenteestä syntyviä päästöjä siellä, missä se on taloudellisesti järkevintä. Usein julkisten käyttö myös parantaa elämänlaatua, kun työmatkalla voi keskittyä muihin asioihin kuin ajamiseen. Kannustamme kuntia ja kuntayhtymiä panostamaan rohkeasti joukkoliikenteen määrään ja kokeilemaan uusia tapoja liikuttaa ihmisiä.

Tietoliikenneyhteydet ovat kuntalaisen perustarve. Vahvasta tietoliikenneverkosta on pidettävä kiinni ja uutta verkkoa on rakennettava markkinaehtoisesti. Teleoperaattorit investoivat tietoliikenneyhteyksiin vuosittain jopa puoli miljardia euroa. Investoinnit vaativat kunnilta päätöksentekoa, ja kannustamme kuntia rohkeasti edistämään maailman kattavimman tietoliikenneverkon syntymistä.

Suomi on pitkien etäisyyksien maa, jossa kattava väyläverkosto nousee arvoonsa. Suomen väylän korjausvelkaa on kurottava umpeen, ja infrastruktuuriin investoiminen onkin klassinen esimerkki valtion elvyttävästä ja työllistävästä talouspolitiikasta. Maakuntien lentokenttien toiminta on turvattava jatkossakin.

PRON KUNTAVAALITEEMAT

Kuntalaisten verorasitteen on pysyttävä kohtuullisena ostovoiman turvaamiseksi

Työnhakijoille on turvattava yksilölliset ja toimivat työllistymispalvelut

Etätöiden on oltava mahdollista aina, kun se sopii työn luonteeseen, myös julkisella sektorilla

Kuntien on kannettava vastuunsa julkisissa hankinnoissa. Lakeja ja työehtoja on noudatettava kaikissa tilanteissa

Aikuis- ja täydennyskoulusta oltava tarjolla koko Suomessa

Ammattikorkeakoulujen on tarjottava monipuolisesti tapoja päivittää osaamista vastaamaan työelämän tarpeita

Suurissa kaupungeissa on kiihdytettävä kaavoitusta ja asuntotuotantoa

Joukkoliikenteen määrää on lisättävä kaikkialla Suomessa ja maakuntien lentokenttien toiminta on turvattava

Kuntien on päätöksillään helpotettava ja edistettävä tietoliikenneverkkojen rakentamista

Väylien korjausvelkaa on kurottava umpeen

Kannustamme kaikkia kuntia ilmastotyöhön tulevalla valtuustokaudella

Ammattiliitto Pro

www.proliitto.fi

Selkämerenkuja 1A, PL 183
00181 Helsinki